

Asia: VN/36213/2025

## **Luonnos hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislaki sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

### **1 luku Yleiset säännökset**

#### **Näkemyksenne luvusta 1**

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry (jäljempänä "MaRa") kiittää pyynnöstä lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi ja toteaa siitä seuraavaa:

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki yhdyskuntarakentamisesta. Samalla voimassa oleva laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) kumottaisiin sekä voimassa olevaa lakia kaavojen toteuttamisesta (132/1999) muutettaisiin kumoamalla siitä katuja ja muita yleisiä alueita koskeva luku, hulevesiä koskeva luku sekä eräitä muita säännöksiä.

Yhdyskuntarakentamislaisissa säädettäisiin kunnan katujen ja muiden yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta. Laissa ehdotetaan säädettäväksi myös periaatteista, joilla teknisiä verkkoja voidaan sijoittaa kuntien yleisille alueille sekä kuntien mahdollisuuksista ohjata yleisillä alueilla tehtäviä töitä. Nykyisin voimassa oleva ja toimiva sääntely ehdotetaan pääosin säilytettäväksi ja sääntelyä ehdotetaan tarkennettavaksi vain niiltä osin, kun toimintatapoja on tarpeen yhtenäistää.

MaRa pitää perusteltuna uuden lain säätämistä esityksessä ehdotetulla tavalla.

### **2 luku Viranomaiset**

#### **Näkemyksenne luvusta 2**

Lakiehdotuksen 6 §:ssä säädettäisiin yleisesti kunnan tehtävistä. Kunnan olisi voimassa olevaa lainsäädäntöä vastaavasti huolehdittava sen toteutettavaksi tarkoitettujen kuntien yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta alueellaan. Tämä koskisi katualueita, viher- ja virkistysalueita sekä muita yleisiä alueita. Kunta voisi antaa kadunpidon kokonaan tai osittain

muiden tehtäväksi kadunpitopäätöksellä. Tämä voisi koskea esimerkiksi katuja, jotka ovat selvästi erillään muusta katuverkosta ja ne on rakennettu pääosin palvelemaan yhtä toimijaa kuten matkailuhanketta. Kunnan määräämä viranomaisen huolehtisi tämän lain säännösten noudattamisen valvonnasta sekä hallinnollisten seuraamusten määräämisestä.

MaRa toteaa, että esityksestä ei selvästi ilmene, mikä taho kunnassa toimii valvontaviranomaisena ja katsoo, että esitystä tulee tältä osin täsmentää.

### 3 luku Suunnittelu

#### Näkemyksenne luvusta 3

-

### 4 luku Rakentaminen

#### Näkemyksenne luvusta 4

Lakiehdotuksen 22 §:n 1 momentissa säädettäisiin toteuttamisvastuun siirrosta maanomistajalle tai -haltijalle tilanteessa, jossa asemakaava olisi laadittu pääasiallisesti yksityisen edun vuoksi loma- tai matkailuhanketta tai muuta vastaavaa hanketta varten.

Tällöin asemakaavaan voitaisiin ottaa määräys, jolla asemakaavan toteuttamisvastuu katualueen tai muun yleisen alueen osalta siirrettäisiin kokonaan tai osittain maanomistajalle tai -haltijalle. Jollei maanomistaja tai -haltija huolehtisi määräyksen edellyttämällä tavalla asemakaavan toteuttamisesta, kunnalla olisi toissijainen asemakaavan toteuttamisvastuu. Kunnalla olisi tällöin oikeus periä kustannukset laiminlyöjältä.

MaRa pitää perusteltuna ja kannatettavana, että säännös vastaa kaavojen toteuttamisesta annetun lain (132/1999) 91 §:ää. Toteuttamisvastuun tulee kuitenkin ulottua vain tilanteisiin, jossa asemakaava on laadittu tiettyä hanketta varten pääasiassa yksityisen edun vuoksi.

**Tulisiko katu- ja viheralueiden rakentamiselle asettaa määräaika, esimerkiksi 10 tai 15 vuotta yleisen alueen suunnitelman voimaan tulemisesta? Mitä vaikutuksia, etuja tai haittaa tällä olisi eri osapuolille? Esitysluonnoksessa ei ole asetettu tällaista määräaikaa.**

-

### 5 luku Yleisen alueen käyttöön luovuttaminen ja lakkaaminen

#### Näkemyksenne luvusta 5

-

### 6 luku Kunnossapito

#### Näkemyksenne luvusta 6

Kunnan yleisen alueen kunnossapitoa koskevat säännökset ehdotetaan säilytettäväksi pääosin ennallaan.

Lakiehdotuksen 36 §:n mukaan kunnille ehdotetaan uutta velvollisuutta laatia kunnan yleisiä alueita koskeva kunnossapitosuunnitelma, joka koskisi myös tontinomistajan tai haltijan vastuulla olevaa yleisen alueen kunnossapitoa.

MaRa pitää perusteltuna ja kannatettavana kunnalle asetettavaa velvoitetta laatia kunnossapitosuunnitelma. Se tekisi kunnan kunnossapitosuunnitelmat julkisiksi ja mahdollistaisi kuntalaisille osallistumisen oman elinympäristönsä kehittämiseen.

Lakiehdotuksen 34 §:n 3 momentin mukaan ajoratojen puhtaanapito ehdotetaan siirrettäväksi tontinomistajalta tai haltijalta kunnalle, jos ajoradan nopeusrajoitus on yli 50 km/h.

MaRa pitää tätä perusteltuna ja katsoo, että se lisää liikenneturvallisuutta. Ajoradan puhtaanapitäminen sellaisilla alueilla, joilla ajoneuvot liikkuvat yli taajamanopeusrajoitusten on perusteltua asettaa tontinomistajalta tai haltijalta kunnalle.

Lakiehdotuksen 34 §:n 1 momentin mukaan tontinomistajan kunnossa- ja puhtaanapitovastuuta ehdotetaan laajennettavaksi siten, että liittymän ja tontin kulkutien kunnossapito kuuluisi jatkossa tontinomistajalle tai haltijalle liittymän ja kulkutien pituudesta riippumatta. Nykyisessä kunnossapitolaissa tontinomistaja on velvoitettu kulkutien puhtaanapitoon enintään 24 metrin etäisyyteen saakka tontin rajasta. Nyt ehdotettavassa säännöksessä metrimäärää ei ole rajattu.

Lakiehdotuksen 34 §:n 2 momentissa säädettäisiin tontin tai muun rakennuspaikan omistajan tai haltijan velvollisuudesta vastata tonttiinsa tai muuhun rakennuspaikkaansa rajautuvan kunnan yleisen alueen kunnossapidosta tonttinsa tai muun rakennuspaikkansa kohdalla. Säännös vastaisi voimassa olevan kunnossapitolain 4 ja 10 §:iä.

MaRa korostaa tältä osin, että kunnossapito tulee tehdä kunnan laatiman kunnossapitosuunnitelman mukaisesti ja että sen tulee vastata laadultaan vähintään tyydyttävää tasoa.

## 7 luku Tekniset verkot

### Näkemyksenne luvusta 7

-

**Esitysluonnoksen luvussa 7 ehdotetaan säädettäväksi uusi lupamenettely teknisten verkkojen sijoittamiseen kunnan yleiselle alueelle. Tulisiko siirtyä uuteen lupamenettelyyn vai tulisiko teknisten verkkojen sijoittamisesta pysyä nykyisessä kuntakohtaisessa toimintatavassa? Lisätietoa vaihtoehtoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.**

En osaa sanoa

## 8 luku Työ kadulla ja muulla yleisellä alueella

### Näkemyksenne luvusta 8

-

**Esitysluonnoksen luvussa 8 ehdotetaan säädettäväksi nykyisen ilmoitusmenettelyn rinnalle uusi lupamenettely kunnan yleisillä alueilla tapahtuville töille. Lisäksi ehdotetaan annettavaksi kunnalle oikeus laatia yleisiä alueita koskevat käyttömääräykset, oikeus siirtää työn aloitusajankohtaa ja oikeus kieltää työ. Mitä ajatuksia ehdotus herättää? Lisätietoa vaihtoehtoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.**

-

## 9 luku Hulevedet

### Näkemyksenne luvusta 9

-

## 10 luku Maksut

### Näkemyksenne luvusta 10

-

## 11 luku Pakkokeinot ja seuraamukset

### Näkemyksenne luvusta 11

-

## 12 luku Erinäisiä säännöksiä

### Näkemyksenne luvusta 12

-

## 13 luku Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

### Näkemyksenne luvusta 13

-

## Vaikutusten arviointi

**A. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on arvioitu alustavasti yhdyskuntarakentamislain vaikutuksia. Vaikutusten arvioinnin parantamiseksi on tärkeää saada palautetta siitä, miltä osin arvioinnissa on täydennystarpeita.**

**Millaisena pidätte luonnoksessa esitettyä vaikutusten arviointia kokonaisuutena?**

Jossain määrin onnistuneena

**B. Onko jossain vaikutusten arvioinnin osassa erityistä täydentämisen tarvetta?**

Ei

**C. Mihin itse näette yhdyskuntarakentamislain keskeisimpien vaikutusten kohdistuvan? Miten kuvailisitte keskeisimpiä vaikutuksia?**

-

Muita näkemyksiä koko luonnoksesta hallituksen esitykseksi

Vapaa sana.

-

Hämäläinen Sami  
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry